

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

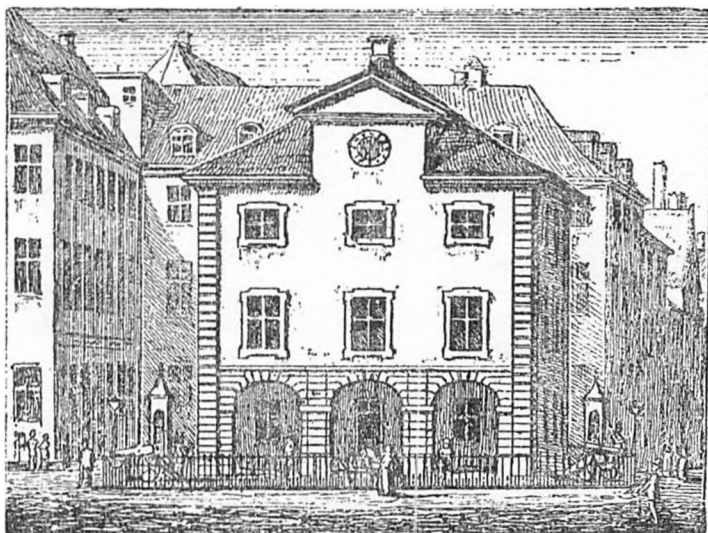
Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Den
Kannevorffske
Ejendom og
Forretning
1818

DEN KANNEWORFFSKE
EJENDOM OG
FORRETNING

E. Borgstrøm

DEN KANNEWORFFSKE EJENDOM OG FORRETNING

NOGLE BLADE AF EN GAMMEL
EJENDOMS OG EN GAMMEL
FORRETNINGS HISTORIE
SAMLET OG UDGI-
VET AF IVAR
SCHMIDT

KØBENHAVN :: 1909
HERTZ'S BOGTRYKKERI

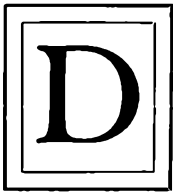
I

DEN KANNEWORFFSKE EJENDOM

II

DEN KANNEWORFFSKE FORRETNING

DEN KANNEWORFFSKE EJENDOM

ET lille men karakteristiske Hus paa Hjørnet af Bredgade og Kongens Nytorv — almindelig kaldet: Den Kanneworffske Ejendom efter den Familie, i hvis Besiddelse det har været fra Begyndelsen af forrige Aarhundrede — er af meget gammel Dato og sikkert den eneste af Kongens Nytorvs nuværende Ejendomme, som stammer fra Tiden før Torvets Anlæg — da Byens Voldgrænse laa, hvor nu »Hesten« staar. Tillige hører den til de Ejendomme udenfor gammel Østerport, som kan følges gennem Tiderne helt op til vore Dage.

Forfatteren af disse Linier vil i det efterfølgende søge at skitsere et Billede til Belysning af denne lille Ejendoms Historie og ret mærkelige Skæbne. Det hertil fornødne Materiale er fremkommet dels ved direkte Undersøgelser i Raadhusarkivet, Matrikel- og Pantekontoret, dels ved Uddrag af tidligere foreliggende Oplysninger om dette Æmne — Artikler i »Architekten« af Dr. phil. Francis Becket og Cand. polit. Fr. Schjøtt.

Den ældste Oplysning om Ejendommen findes i Jordebogen af 1620, hvori den omtales som »Hermant Bengrafs hus oc haufve, som Didrich Rodemester tilforn hafver tilhørt«.

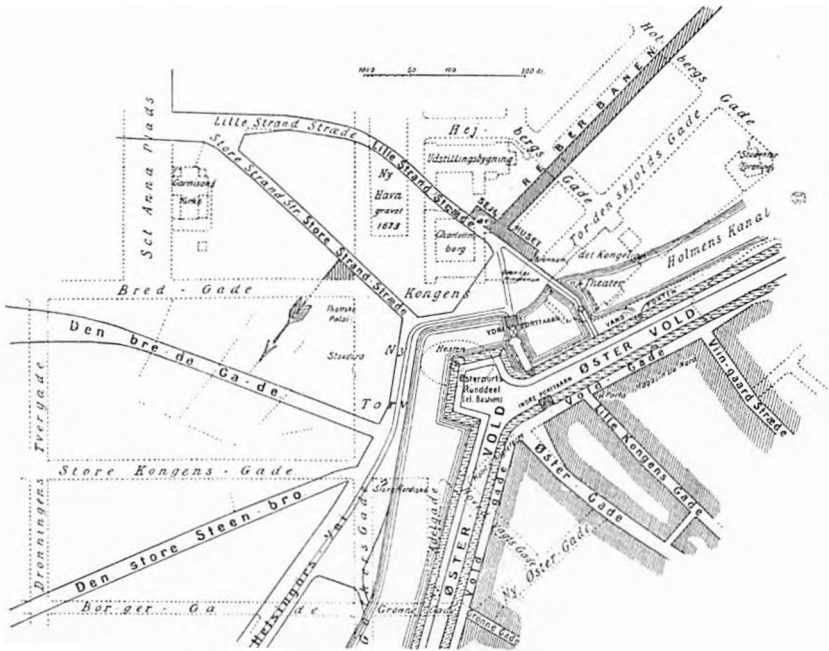
Didrich Rodemester er den første Ejer, der kendes; hvornaar han købte Ejendommen, kan ikke paavises — muligt

har han erhvervet den som Erstatning for den Have udenfor Nørreport, som det vides han i 1606 afstod.

Om *Hermand Bengraf* vides, at han var Handelsmand her i Staden, og at han blandt »nogen af de bedste og ældste Borgere« deltog i Udarbejdelsen af Jordebogen og Kæmnerinstruxen, endvidere at han fra »Pintzedrik« 1584 var Gildesbroder i »danske Kompagni« (Skydeselskab) og endelig, at han døde 1633. Om hans Efterfølger *Dirich Eigenhof possementmager* er at bemærke, at han ogsaa var Gildesbroder i »Kompagniet«, og at han tilkøbte den nord for Ejendommen liggende Grund »Else Sieur Anders Hansens Have ud til begge Stræder« (antagelig den senere Collinske Gaard). Herefter har »hus oc haufve« en kort Tid tilhørt en Mand ved Navn *Peder Mathiisen*, der den 16. October 1648 gav Jens Andriisen Wulff Stenhugger Skøde paa »en hans woning liggendes udi Strandstrede uden dennd Gammel Østerport her i Kiøbenhaffnn westenthiel Mathies Fiskers och østen thil skiipper Bendts woninger«. — Den nye Ejer maa have været en blandt sine Kolleger anset Mand, idet Stenhuggernes Privilegier af 24. Januar 1661 udstedes efter Andragende af ham paa Stenhuggernes Vegne. Af Dokumenterne fremgaar det, at han har været Ejer i en lang Aarrække, endvidere at det var i hans »Regeringstid«, at Ejendommen blev stærkt beskaaret, idet Frederik den III.s Bebyggelsesplan for Ny København krævede dens sydlige Del bortskaaret og udlagt til Kongens Nytorv og dens Midterparti gennemskaaret for at give Plads til Norgesgade (nu Bredgade).

Blandt Husets Beboere fra denne Periode nævner Sagnet Griffenfeldt, og usandsynligt er det ikke, at »Peter Schumacher« i sin Ungdom kan have logeret her, — landligt som Huset dengang var beliggende —, men det maa i saa Fald have været før hans store Udenlandsrejse i 1654, thi efter denne har Forholdene antagelig været for smaa for den vorde Statsmand.

GRUNDPLAN AF ØSTERPORT OG ØSTERVOLD c. 1611.
(Museumsinspektør Bering Lisbergs Artikel i Julealbum 1901.)

De punkterede Linier viser det nuværende Kongens Nytorv med omliggende Gader, den skraverede Trekant angiver Ejendommens nuværende Størrelse — Pilen — dens tidligere Udstrækning.

Efter den ovenfor omtalte Operation blev der af den før ret store Grund, der altsaa har strakt sig fra Strandstræde over Bredgade og en Del af Thotts Palais Grund til den gamle »Bredgade«, som begyndte omtrent ved Hjørnet af St. Kongensgade, dels det lille mærkelige Hjørne — med Facade mod Strandstræde, Kongens Nytorv og Dronningens Bredgade (senere Norgesgade nu Bredgade) — dels et Grundstykke paa den anden Side af den nye Gade med Facade mod denne og den gamle »Bredgade«, hvilket fremgaar af Grundtaxten af 1689, hvori begge Grunde anføres under Norgesgade Matr. 85 og 91. Af Grundtaxten af 1668, hvori meddeles: »Jens Andersen Stenhuggers Hus Taxt 50« og »Jens Andersen Stenhuggers 4 smaa Vaaninger nedbrudt og opsat igen Taxt 50« ses det, at der paa Grunden før »Operationen« har været 4 smaa Vaaninger, foruden selve Huset; af disse er 2 købte og

henlagte til No. 55 Niels Juels Gaard, hvor de afgav Areal til Ejendommens nuværende Genbo »Thotts Palais«, som i Grundtaxten af 1689 anføres som Niels Juels nybygte Hovedgaard paa Hjørnet af Kongens ny Torv og Norgesgade, de andre 2 Vaaningers Skæbne kendes ikke, men sandsynligvis er de »henlagte« til en af de andre Naboer.

KONGENS NYTORV MOD NYHIAVN.
(Efter Stik i Ligprædiken over Chr. Gyldenløve.)

Tilbage bliver saa kun Hovedparcellen Matr. No. 85, idet ogsaa den Grund mod Nord (Den Collinske Gaard), som af den tidligere Ejer var tillagt paa det her nævnte Tidspunkt, atter maa være solgt fra, og dermed har Grunden naaet den Form og Størrelse, som den har den Dag i Dag.

Paa ovenstaaende Gengivelse efter Stik i Ligprædiken over Chr. Gyldenløve 1703 ses Ejendommen, som den maa have

taget sig ud efter Ombygningen i 1668. Billedet er dog ikke meget korrekt — bl. a. faar man intet Indtryk af Norges-gade; det ser ud, som Huset laa klinet op ad Thotts Palais.

Hvorlænge Jens Andersen Stenhugger og senere dennes Enke har ejet Huset, vides ikke — men Kæmnerregnskabet for 1674 anfører som Ejer »Peder Hansen Selingsmand«. I 1694 ejes det af Barber *Johan Hendrik Sprätt*, i 1707 af en anden Barber *Jens Oldte Rutz*, der efterfulgtes af Barber No. 3 *Jacob Otto Rut*, hvis Enke »fradør« Huset i 1720; saa ejes det i nogle Aar af en *Kancelliraad Lassen*, hvis »Stervbo« ejer det endnu i 1727 men i Aaret 1730 ved Auktionsskøde lader det overgaa til »*Sr. Niels Tittgen Urtekræmmer*«. Hermed kommer der atter lysere Tider for Ejendommen, som under »Stervboet« er blevet meget forsømt, hvilket fremgaar af en Vurderingsforretning af 1727, hvori det hedder, at Hus og Tag er meget maadelige — det vurderes da ogsaa kun til 500 Rdl. mod 900 Rdl. syv Aar tidligere. I denne Periode var Husets Hovedlejer en Tobaksspinder og Øltapper *Jens Bodilsen*, men saa indskrænket Pladsen end har været, (det havde den Gang endda kun 2 Etager), husede det dog ikke mindre end tyve Personer — et broget Selskab, som man stifter Bekendtskab med gennem den Mandtalsliste, som udarbejdedes i 1728 i Anledning af den store Brand. Her et lille Uddrag:

»Thomas Hansen Tobaksspinder, ligger under Badskiærs Haand — hans Fader«

»Tvende Personer fra Kuurland, er her at gøre Ansøgning om Arvepart«

»Jens Bodesen, Tømmermandssvend«

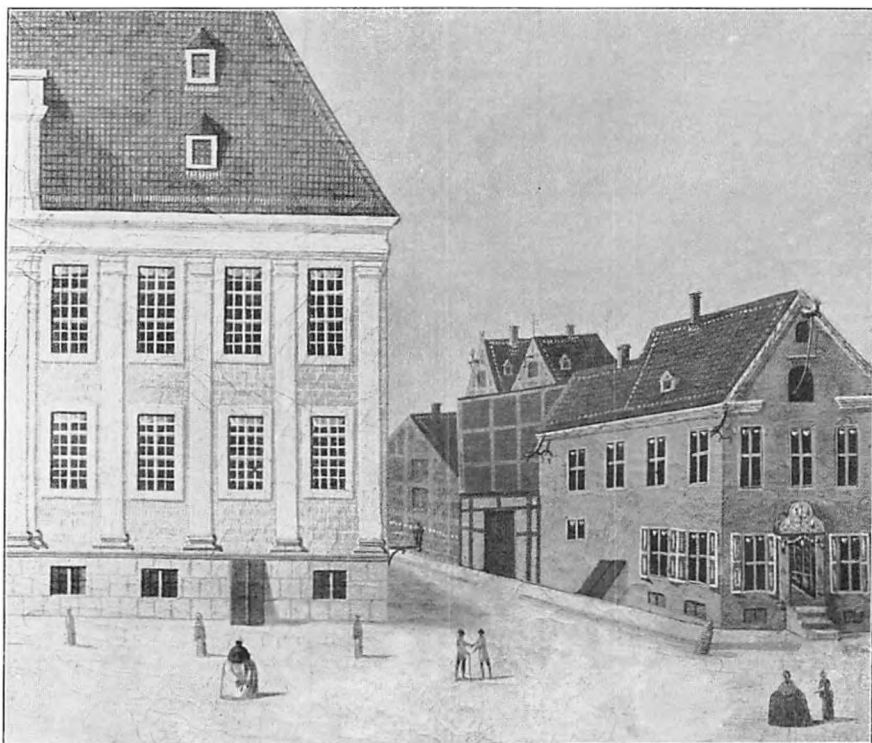
»Dumat, Laqvaj hos Greve Danneskjold«

»En Enke som ernærer sig at sy Klæder«

»En afdanket Livdragon, som ernærer sig med at fange Mulvarper her paa Volden«.

Med 1730 kan Husets ældre Historie afsluttes, idet Niels

Tittgen rimeligvis straks efter Overtagelsen har ladet foretage en fuldstændig Ombygning — eller rettere Opbygning, da ogsaa Ildebrand var overgaaet det — og der saaledes næppe har været meget igen af det oprindelige i 1668 rekonstruerede Hus. Niels Tittgen, der rimeligvis — ligesom det med-

KONGENS NYTORV MED NORGESGADE 1749.
(Efter J. Rachs Maleri i Nationalmuseet.)

deles om hans Søn — selv har »ordineret« sine Varer og været »Leverandør til Kolleger«, har ikke kunnet nøjes med, hvad der var tilstrækkeligt for en Barber, han har maattet have rigtig Butik med Kælder, Loft med Hejseapparat o. s. v., og Huset fik — takket være ham — det helt statelige Udseende, som det har paa J. Rachs Maleri fra 1749 (Nationalmuseet).

Om Niels Tittgen er at bemærke, at han blev Oldermænd og Kommerceraad, var blandt Stadens 32 Mænd og fik sit Portræt i forgyldt Ramme ophængt paa Urte- Isenkræmmer samt Sukkerbager Kompagniets Samlingssted.

Efter Niels Tittgen følger 1759 som Ejer hans Søn *Sieur*

EJENDOMMEN 1848.
(Efter Maleri af N. A. Lützen.)

Gævert Titchen, herefter 1762 Urtekræmmer *Jens Walbom*, 1772 Købmand *Jacob Severin Lemming*, 1774 Urtekræmmer *Andreas Carlsen* og endelig 1782 *Sieur Andreas Lorentz* Prom Isenkræmmer, under hvem Huset atter grundig ombygges og tilbygges en hel Etage. Dette fremgaar af Brandtaksationen af 5. Januar 1791, hvor Huset omtales som »3 Etager højt med Gebrokket Tag derudi 4 Tagvinduer overdækket med Blik, til Kongens Nytorv en Kvist over et Fag, derudenfor

en Altan lagt med huggen Sandsten og indhegnet med et Jerngitterværk«. Bygningen har altsaa nu faaet den Skikkelse, som den i alt væsentlig har den Dag i Dag.

Ved ovennævnte Taksation vurderes det til 4500 Rdl., medens det 25 Aar senere vurderes til 7000 Rdl. — I Lorentz Proms og Arvingers Eje er det lige til 1836, da det den 24. November tilskødes »Premierleutenant ved det borgerlige Artilleri, Ulden og Lærredshandler Lars Kannevorff«. Købesummen var 8000 Rdl. Sølv og Sedler.

Gennem hosstaaende Afbildninger af Huset kan man danne sig en Forestilling om, hvorledes det Ydre har taget sig ud gennem de skiftende Tider — det Indre lærer man kun at kende gennem Beskrivelserne i Taksationsforretningerne. Her skal nævnes to Taksationer fra forskellige Perioder i Husets Historie, som giver et Begreb om dets Indretning og Tidens Fordringer.

Den første er fra 1720 foretaget paa Foranledning af Enken Birthe Rhüdtz.

»Huset ud til Dronningens Bredgade bestaar udi 8te Fag og ud til Kanalen 4re Fag og til Strandstræde 3 Fag 2 Lofte højt alt af Mur og Bindingsværk. Fri Stolper til Naboer. Indgangen til Huset fra Bredgaden er Forstuen paa Veggend malede Breder, Gulvet af Fliser, derhos en Stue paa Veggend malede Breder og en Afdeling med Breder til Kjelder og Loft et Skab i Stuen en Bilæggerovn 3 Skruer høj paa Jernfoed ziret med Messingknapper Gulvet af Breder derhos et Kamers paa Veggend med malede Breder og tvende Skabe det ene med to store Døre det andet med to smaa Døre en Vindovn to Skruer høj paa Jernfoed Gulvet af Breder under forbemeldte Kammers er en Kælder som er Nedgang fra Stuen dernæst er et Kycken hvori staar en aaben Skorsten bare Vege tre Hylder og en Riol Gulvet af Brosten herover er en Sal paa Veggend med malede Breder og Lærred en gammeldags Cammien Gulvet af Breder dernæst er et Kam-

mers paa Veggend med malet Lærred en Vindovn 2 Skruer høj paa Jernfoed og Gulvet af Breder og et Locum udenfor er en Forstuegang herover er Loftet samme Hus og Tag maadeligt Opgangen fra Stuen af en Vindeltrappe. Det vurderes til 900 Rdl.«

Dette giver et Billede fra Forfaldsperioden — de faa gode Ting, der nævnes: »en gammeldags Cammien« og »Ovnen ziret med Messingknapper«, er sikkert Erindringer om Stenhugger Jens Andriisen Wulff.

* * *

Den anden Vurdering fra 1774, altsaa foretaget paa Grundlag af Niels Tittgens Ombygning, giver et mere velhavende Billede. Efter en indledende Beskrivelse af Husets Ydre bemærkes:

»— første Etage er Indgangen af en Forstue et Fag til sammen en Opgang ad en Stentrappe 3 Trin af bordenholmsk Sten paa samme Forstue er dobbelte Glasdøre saavel til Garden for Trappegangen dernæst paa venstre Haand en Stue paa to Fag ud til Kongens Nytorv og til Norgesgade tre Fag — Loftet gipset Væggene betrukne med Papir og Brystpanel i samme en to Etages Vindovn med Trumle og Rør. Derbagved til Norgesgade et Kycken et Fag i samme en aaben Skorsten en Retterbænk og Vask med Skabe under og en Slagbænk Tinrækker og Reoler i samme Kycken et afdelt Spisekammer af Brædder med Hylde og Reoler. Paa højre Side af Forstuen ud til Store Strandstræde er indrettet til Urtebod med Disk og Skuffer og Reoler med Skuffer i samme er førmeldte Nedgang til Kælderen mellem Forstuen og Boden et Gitterværk af Træ, bag Forstuen er anlagt en Trappe til 2den Etage som er af følgende Beskaffenhed: en Sal til Torvet 3 Fag og til Norgesgade 2 Fag i samme en Vindovn med Trumle og Rør staaende paa 4 Messingfødder og ziret med 6 Messingknapper — Loftet gipset med »Stocka-

tourarbejde«, Væggene betrukne og Brystpanel — derbag til Norgesgade en Stue 2 Fag, Loftet gipset Væggene betrukne og panelet nok en Sal til Strandstræde 2 Fag gipset, panelet og betrukket. — Alle disse Logementer havde malede Gulve og indstukne Laase med Messingskilter og Trøkkere med en Forstue og indlagt Trappe til Loftet samme er i 4 Dele og den ene beklædt under Taget og malet paa Hanebjælkerne fast Loft samme ud i et med Opstander og Udlægger en liden Gaard lagt med Mursten i samme en Portion fersk Pumpevand med Opstander og Jernpumperedskab og et Locum af Brædder med muret Kiste i Jorden. Gaarden er indhegnet fra Norgesgade med tre Fag Mur og Bindingsværk med Dør til Ind- og Udgang. Til Stedet findes det fornødne Brandredskab — forbemeldte Hus og Grund med alle det dertil hørende mur- og nagelfaste Apertinentier taxeres og vurderes til Prioritetsefterretning for den Summa 3000 Rdl.«

* * *

I Lars Kannevorffs Tid undergaar Ejendommen ingen væsentlig Forandring, kun Indgangen til Huset flyttes fra Strandstræde tilbage til den mere anseelige Norgesgade (Bredgade), hvad der medfører en mindre Omlægning af Stueetagens Skillerum og Trappegang. Dette foretoges straks efter Overtagelsen i 1836, samtidig med at hele Huset ude og inde grundig repareres — Facaden bliver saaledes fuldstændig istandsat og delvis fornyet — men herudover blev der gennem Aarene kun foretaget de Reparationer, som Tidens Tand nødvendigjorde. Efter Lars Kannevorffs Død i 1859 overtages Ejendommen midlertidig af Boet, indtil den i 1862 tilskødes Kannevorffs yngste Søn, Silke- og Klædekræmmer Thorvald Kannevorff, som da bliver Ejer af baade Hus og Forretning. I de 35 Aar, der nu følger, forbliver saa godt som alt ved det gamle. Thorvald Kannevorff, der forbandt Pietet for

det overleverede med en vis Frygt for at røre for meget ved det gamle Hus, lod sig ikke paavirke af de Forslag til en radikal Ombygning, som nu og da fremkom fra Folk, der ønskede at udnytte den gode Beliggenhed — her skal kun omtales, at 1ste Sal i 1864 indtoges til Forretningslokale og sattes i Forbindelse med Stuebutikken ved en af de dengang saa moderne Jernvindeltrapper, iøvrigt skete ikke anden Forandring, end at 1ste Sal fik de smaasprossede Vinduer ombyttet med hele Ruder.

I 1897 overgaar Ejendommen efter Thorvald Kannevorffs Død til dennes Børn, Kontorchef Viggo Kannevorff, Lærer Niels Kannevorff, Fabrikant Ejnar Kannevorff og Fotograf Kay Kannevorff. Til de nye Ejere kommer der gentagende Gange Tilbud om at sælge og det ret gode Tilbud — som Kuriosum kan anføres, at et af disse endog gik ud paa at lægge hele Købesummen i Guld paa Bordet — men ikke engang dette fristede Ejerne; thi Sagen var, at Salget af Huset vilde have til Følge, at den gamle kanneworffske Forretning, som kort i Forvejen var overtaget af Thorvald Kannevorffs Søstersøn Ivar Schmidt, da maatte flytte bort fra de gamle kendte Lokaler, og dette ønskede man ikke at udsætte den for. Derimod overtog Ivar Schmidt i Februar 1902 den i Amerika boende Ejnar Kannevorffs Part, da han paa det Tidspunkt ønskede sin Arvepart realiseret. Købesummen, hvorefter den overtoges, blev sat til 80,000 Kroner — 66 Aar tidligere gav Lars Kannevorff 8000 Rdl. for det samme Hus.

Ejerne er altsaa nu de tre herboende Brødre Kannevorff og Fætterten Ivar Schmidt. Under dette Kompagniskab finder Husets fjerde Ombygning Sted — den sidste fandt som tidligere anført Sted under »Sieur Andreas Lorentz Prom« c. 1772, ved hvilken 2den Sal og Mansardtaget blev tilbygget; denne Gang er det den underste Del — Kælder og Stue — det hovedsagelig drejer sig om. Forinden har forskellige Planer været drøftet — blandt andet den at nedrive og genopbygge

EJENDOMMEN EFTER OMBYGNINGEN I 1904.

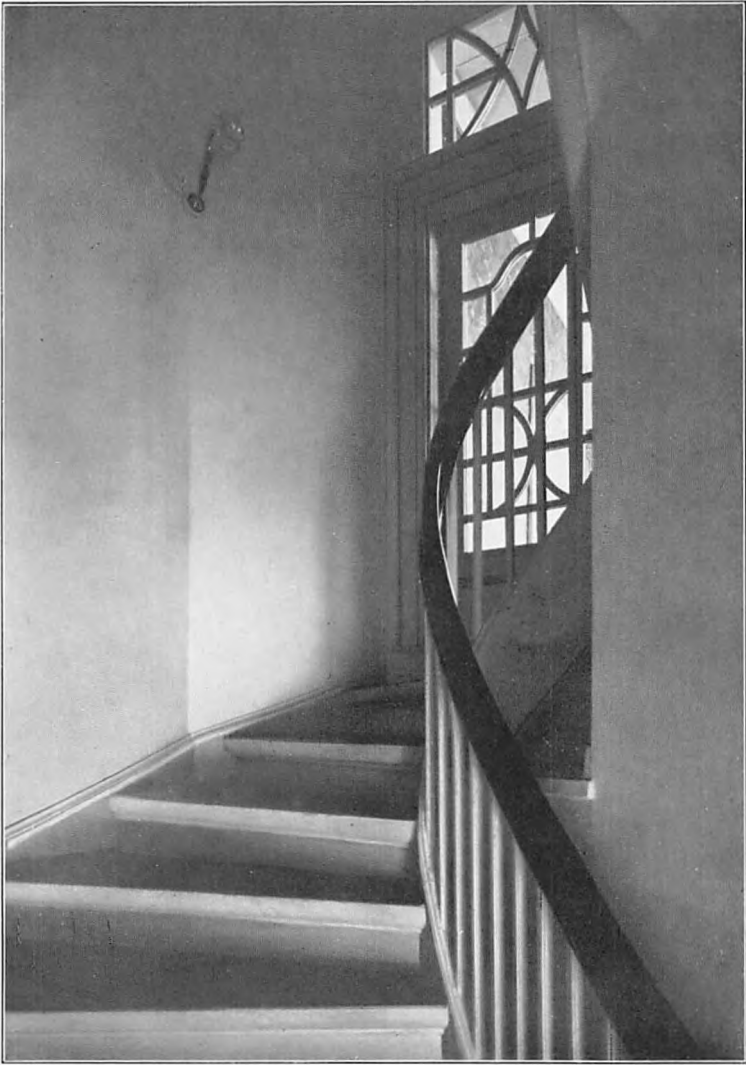
Huset i Forbindelse med Naboejendommen, hvorved den oprindelige Plan for denne Bygning vilde være blevet realiseret — dog dette kom man af forskellige Grunde bort fra, og i 1904 gennemførtes et af Ivar Schmidt stillet Forslag, hvorved Huset fik sin nuværende Skikkelse. Formaalet var at skaffe Forretningen bedre Lokaler og Huset et mere stilfuldt

INDGANGEN EFTER OMBYGNINGEN I 1904.

Udseende. Det overdroges Arkitekt Axel Erhardt Petersen at lede Ombygningen, en Opgave, som han løste med Smag og Dygtighed.

Ved Ombygningen blev den gamle Kælderbeværtning — kaldet »Sumpen« — nedlagt; her i dette lille og kun daarligt indrettede men heldigt beliggende Lokale har gennem Aarene

PARTI AF TRAPPEOPGANGEN EFTER OMBYGNINGEN I 1904.

adskillige Værtshusholdere tjent sig en Formue; der blev da ogsaa svaret den efter Forholdene ganske imponerende Leje af 1000 Kroner, men nu var »Sumpen« dog ved at overleve sig selv. Kælderen omdannedes til Lagerrum for Butikslokalet. Facaden cementpudsedes i Stil med sin Genbo det thottske Palais, 1ste Sal fik igen smaa Ruder og Indgangen

flyttedes atter, denne Gang hen hvor den lille Gaard før var, og Gaarden nedlægges helt.

Af Arkitektens Arbejde maa særlig beundres den Maade, hvorpaa denne Indgang »over Gaarden« og Trappeopgangen er løst — her er trods ringe Plads og vanskelige Forhold skabt noget kønt og ejendommeligt. Ved Fjernelse af den store, gammeldags Skorsten indvandtets betydelig Plads, der særlig kommer Stuebutikkerne tilgode.

I Etagerne derimod sker ingen væsentlig Forandring ud over den nye Trappe, Indlæg af elektrisk Lys etc.

Under Ombygningen konstateredes det at Husets Tømrerværk er vel bevaret og af fortrinlig Kvalitet, hvorimod Murværket lader en Del tilbage at ønske. Ved Udgravning i Kælderen fandtes ingen skjulte Skatte — kun Rester af gammel solidt Murværk af røde Munkesten, der rimeligvis kan henføres til den ældste Periode. Huset er nu ved denne Hovedreparation, saa vidt det lod sig gøre, undermuret og afstivet, og saaledes kan det forhaabentlig endnu i mange Aar staa som en Erindring om Byens ældste Historie, Tiden før Kongens Nytorvs Anlæg. —

DEN KANNEWORFFSKE FORRETNING

SLÆGTEN KANNEWORFF

FORRETNINGENS Grundlægger Lars Kanneworff nedstammer fra en thüringsk Adelsfamilie von Kanneworff, som forekommer første Gang 1319. Allerede 1221 omtales dog Stamgodset Kanneworff. Den mest bekendte af Familien var en General von Kanneworff, som i Begyndelsen af forrige Aarhundrede var preussisk Krigsminister.

Familien von Kanneworff bor nu i Østpreussen og ejer Godset Baitkowen i Kredsen Lyck.

De danske Kanneworffer, der ikke tilhører Danmarks Adel, har som Bindeled med de tyske Kanneworffer et Vaaben, der paa enkelte uvæsentlige Afvigelser fraregnet — er det samme som føres af Familien i Østpreussen. — Den danske Familie Kanneworff skal ifølge Slægtstraditionen nedstamme fra en Student von Kanneworff, der paa Grund af en Duel flygtede fra Universitetet i Jena. Han slog sig ned her i Landet, blev Hovmester i en adelig Familie og endte som Forstander paa Herlufsholm, hvor han døde 1703. Han var to Gange gift og efterlod sig flere Sønner, af hvilke Niels Kanneworff født 1686 — Elev paa Herlufsholm — Student i Kjøbenhavn 1704, Kantor og Klokker ved

DET KANNEWORFFSKE VAABEN.

Sct. Hans Kirke i Odense, blev Fader til en Datter og fem Sønner. — Den ældste af disse Sønner var Johan Vilhelm Kannevorff, der fødtes i Horsens 1719 og døde som Præst i Ringkjøbing 1803; han var to Gange gift og havde ialt 10 Børn. — Den næstældste Søn Andreas Jesper født i Horsens 1722 — Student i Odense 1745, Lærer paa Herlufsholm 1755 — etablerede efter sin Afsked herfra omkring 1760 en Boghandel i Silkegade i Kjøbenhavn; at han ogsaa udgav Bøger, kan ses af en i Familien opbevaret Bog fra 1770, der bærer hans Navn som Forlægger. — Efter hans Død samme Aar, førte hans Enke, Cathrine, født Malmgren, Forretningen videre, indtil hun i 1776 solgte denne og Gaarden til Søren Gyldendal, som i flere Aar fortsatte i Silkegade, forinden Virksomheden henflyttedes til Klareboderne og her tog Navn efter sin Ejer. Andreas Jesper Kannevorff bliver saaledes den egentlige Stifter af det Gyldendalske Forlag, en Kendsgerning som først er fremkommet ved at gennemgaa de gamle kannevorffske Familiedokumenter.

Af Johan Vilhelms 10 Børn har kun den ældste Søn Jørgen Poulsen Kannevorff Interesse i denne Forbindelse. Han fødtes 1756, blev theologisk Student og fik Embede som Degn i Staby nær Ringkøbing og døde i Kjøbenhavn 1835. En Søn af ham var Lars Jørgensen Kannevorff, Firmaets Grundlægger, der blev født i Staby den 21. Februar 1790.

Lars Kannevorff, der var en livlig og opvakt Dreng, fik som fjortenaarig sin Faders Billigelse til at drage til Kjøbenhavn for at forsøge sin Lykke, og han begav sig — sammen med en jævnaldrende Kammerat Steffen Ravn — med trøstig Mod afsted paa Rejsen, der i de Tider var baade lang og besværlig, særlig naar den, som det her var Tilfældet, for en stor Del maatte tilbagelægges tilfods. De to unge Mænd kom imidlertid velbeholdne til Staden, hvor de sikkert væsentlig kun har haft sig selv at stole paa, ihvert Fald vides det ikke, at de har haft Familie at holde sig til.

De kom begge i Handelslære, Lars Kannevorff hos Silke- og Klædekræmmer Borup, hos hvem han antagelig har været baade som Lærling og Svend, til han i 1818 etablerede sig som Hosekræmmer paa Hjørnet af Vingaardstræde og Ulkegade (Holmensgade) med Borgerskab som Ulden- og Lærredshandler. Hans Ven Steffen Ravn etablerede sig omtrent samtidig, og de to Barndomskammerater fulgtes ad gennem et helt Livs Venskab. Ravn havde en Tid Forretning og Bolig i det foran skildrede lille Hjørnested, som Kannevorff senere købte, og her blev hans Søn forhenværende Marine- minister, Admiral N. F. Ravn født 1826.

Det gik Lars Kannevorff saa vel med Forretningen, at han allerede i 1820 kunde gifte sig med Cathrine Magdalene Scheitel, Datter af Hofhattemager Scheitel. Samtidig flyttede han ind i en Lejlighed ovenover Forretningen i Vingaardstræde, og her fødtes hans 8 Børn. Foruden at være meget stræbsom og flittig var Lars Kannevorff en Mand med mange Interesser, han havde Talent for Sprog, var meget fingernem og praktisk, sin Forretning førte han — zirlig og pertentlig som han var — med en usædvanlig Orden og Accuratesse. Han var en usigelig kærlig men striks Familiefader, hvis Hjem bar Præg af borgerlig Velstand om end Alt blev nøje beregnet, hvad sikkert ogsaa har været nødvendigt med den store Familie. Fornøjelser udenfor Hjemmet — den aarlige Skovtur med Vogn for Døren fraregnet — kendtes ikke, og Leve- maaden i Hjemmet var meget beskeden. Det var i de Tider, da holstensk Ost og do. Spegepølse — indkøbt for Vinteren hos de holstenske Skippere — afgav et veldækket Frokost- og Aftensbord, og hvor to Lys paa Bordet betød Fest.

I sin Manddom udnævntes Kannevorff til Premierløjte- nant ved det borgerlige Artilleri — en Stilling han omfattede med stor Interesse, og det hørte til hans stolteste Minder, at Frederik VI engang ved en Revue lod udtale sin Aner- kendelse af den Orden og Accuratesse, hvormed Premier-

LARS JØRGENSEN KANNEWORFF.

løjtenant Kannevorffs Mandskab havde deltaget i Skydeøvelserne.

Imidlertid gik Forretningen Aar for Aar fremad, og der opstod da hos ham Ønsket om at faa sit eget Hus. Valget faldt paa det lille Hjørnested paa Kongens Nytorv — i hvilket Steffen Ravn som omtalt havde haft Forretning — som

da var til Salg. Han vovede Forsøget, trods Advarsler fra Venner og Bekendte som fandt Prisen for høj og Beliggenheden afsides, men Kanneworff holdt fast ved sin Overbevisning, at netop den Beliggenhed hørte Fremtiden til, og købte Huset.

Fra den første Dag Kanneworff begyndte sin Handel har han ført en Journal, hvori Dagens Salg – Aarets Omsætning og Resultat – indførtes og hvori han tillige gjorde Randbemærkninger om særlige Begivenheder i sit Liv. – Det her gengivne første Blad af Journalen viser hele den enkle men klare Maade, Regnskabet førtes paa. – Bogen benyttes den Dag i Dag i Forretningen og har været Kilden til de efterfølgende Oplysninger og Data.

Journal 1836

Januar	477 3	93 4
Februar	406 3 2	61 5
Marts	616 3 2	83 1
April	1150 3 3	145 2 10
May	951 1 8	101 3
Juni	1576 2 4	311 1 11
Juli	1136 2	257 3
August	1259 2 11	281 2
September	1754	350
Oktober	931 5 4	206
November	1120 5 4	250 1 10
December	1532 5 4	319
Årsløbet	12971 5 17	1811 7 7

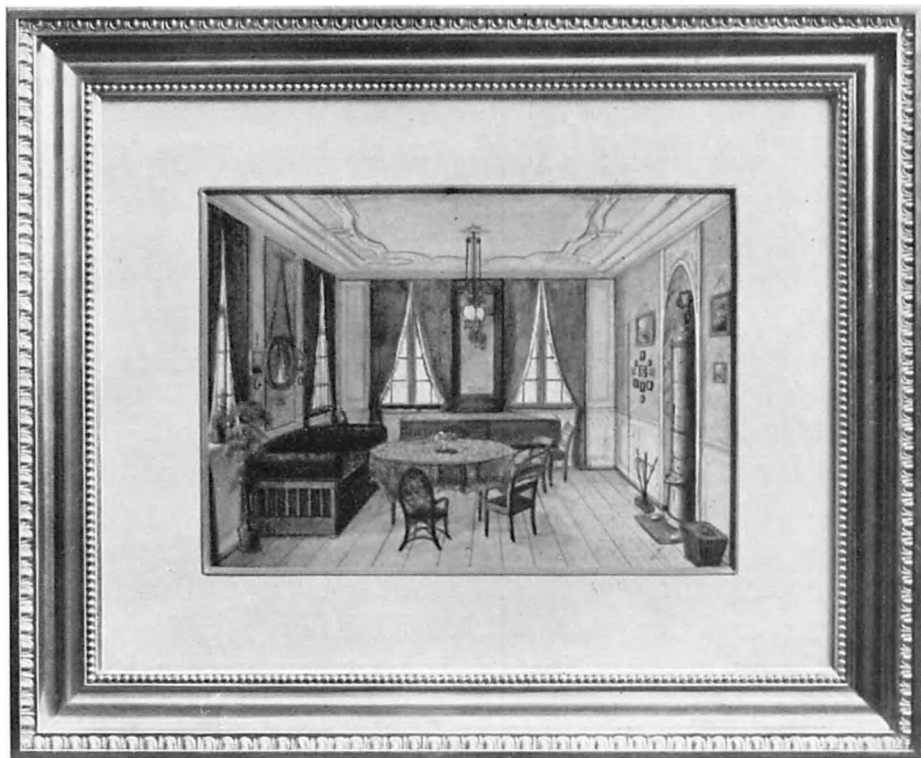
*Fra April 1833 Indtægter 983.
 Juli 319.
 662 2 6*

DET FØRSTE BLAD AF JOURNALEN.

Som tidligere nævnt købte Kanneworff Ejendommen paa Kongens Nytorv i November 1836, men først et helt Aar efter flyttede han ind, grundet paa den i det forrige omtalte Hovedreparation, der blev Huset til Del. –

Om Indflytningen har Journalen for 12. November 1837

følgende Randbemærkning: »in goodts Nähm, Hjørnet af St. Strandstræde, Kongens Nytorv og Bredgaden No. 204.« Forretningen optog Stuelokalerne mod Torvet og Strandstræde, hvorimod den lille Butik mod Bredgade paa den anden Side af Opgangen udlejedes — i mange Aar til en Sko-

DAGLIGSTUEN PAA 1. SAL.
(Efter Akvarel af N. A. Lützen.)

mager Nathan — Familien beboede den efter de Tider helt herskabelige 1ste Sal og Kvistetagen, medens 2den Sal blev lejet ud.

Paa Grund af manglende Udenomsbekvemmeligheder har Husholdningen dog ikke været særlig let at føre her. Køkkenet, der var lille og mørkt, laa i Stuen, Spisestuen derimod paa 1ste Sal og Sovekamrene paa Kvisten (3die Sal),

hvor ogsaa Strygestuen fandtes, medens Gløderne til Jernene maatte hentes nede i Køkkenet, Vand fandtes selvfølgelig kun i Gaarden o. s. v. — Men var der Ulemper ved Lejligheden, saa var Beliggenheden med Sol og Lys til alle Sider og Udsigt over det store Torv den bedst mulige, og tilmed havde man dengang fra Gavlens nu tilmurede Vinduer Udsigt ind over den hyggelige gamle Collinske Gaard.

Kannevorffs Forretning, hvis Avance som vist paa det foran gengivne Blad af Journalen for 1818, det første Aar udgjorde 1842 Rbdl. 1 M. 9 Sk., udviklede sig jævnt og godt gennem Aarene, men da Familien jo var i frodig Vækst kan det aarlige Overskud ikke have været særlig stort, og forbausende er det derfor at erfare, at Kanneworff paa det Tidspunkt, da han købte Huset, har formaaget at sammenspare en Formue paa 14,278 Rbdl. Af denne medgik til Udbetaling paa Ejendommen 2,700 Rbdl. Omkostningerne ved Købet samt Reparationen af Huset — der alene kostede ca. 1500 Rbdl. — beløb sig, Alt i Alt, til 2007 Rbdl., 3 M. og 8 Sk. — Ejendommen kom saaledes til at staa ham i godt 10,000 Rbdl.

Af Regnskabet for 1837 erfarer man, at der hviler en Bankhæftelse paa Huset paa »432 Rbdl. Sølv«, at Brandkassen indehaver en Prioritet paa 2,000 Rbdl. og at »Kancelliraad Lands Overrets samt Hof- og Statsrets Prokurator Payngk« der varetog Andreas Lorentz Proms Arvingers Interesser, lader indestaa en Prioritet paa 3,300 Rbdl., endvidere at en Mægler Wallisch ordnede Købet for Kanneworff og herfor modtog $\frac{1}{2}$ % af Købesummen — eller 40 Rbdl.

I 1838 — det første Aar paa Kongens Nytorv — er Forretningens Omsætning 23441 Rbdl. med en Avance af 3624 Rbdl. 5 M. 15 Sk. — en Omsætning, der har holdt sig saa nogenlunde konstant i en Række af Aar, kun et enkelt — 1831 — gaar den op til 27,803 Rbdl. 4 M. og 9 Sk.

Kanneworff har sikkert regnet med, at Henflytningen til de nye Lokaler skulde bringe Stigning i Omsætningen, men

da dette ikke bliver Tilfældet, saa maa Udgifterne bringes ned, og for at se, hvor der bedst kan spares, opstiller han en »Calcul« som findes indført i Journalen ved Aarsregnskabets Afslutning. — Med Udgangen af 1838 hæves en Filial af Forretningen, som siden 1821 har været drevet i Brogade paa Christianshavn.

Calcul:

Reparationer	30	
Skatter	100	
<i>Folkeløn:</i>		
Svend med Kost . .	300	
Dreng » Klæder	100	
Pige	100	
Haandlanger	25	
Jomfru	100	775 Rbdl.
Renter	397	»
poket monny	200	»
<small>(antagelig en Slags Representationsudgift)</small>		
Extra Udgifter	100	»
Uforudsete Tab	200	»
		<u>1652 Rbdl.</u>

For mig med Familie 14 à 15 i
Alt heri mig min Kone samt
7 Børn til Underholdning,
Skolepenge etc. 1358 Rbdl.

Mine Indtrader:

Salen og Stuen mod Brogade 2. Etage antages at kunne afgive ca. 12 Rbdl. maanedlig	144 Rbdl.
Kælderen og Værelset ud til Strandstræde, 2. Etage ligeledes at ville angive i aarlig Leje	<u>130</u> »
	274 Rbdl.

fradrages fra 1652 Rbdl.
274 »

maaske da kuns 1378 Rbdl.
extra Udgifter foruden Familiens Underhold.

Kanneworff har aabenbart ikke været tilfreds med sin »Calcul«, han har fundet, at der tiltrængtes yderligere Besparelser og gør i Journalen følgende karakteristiske Randbemærkning: »Kaffe er fra i Dag afskaffet«. Et Paabud som det maa have været Familien svært at overholde — ihvertfald vides det, at Kanneworff gentagne Gange finder Anledning til at forny det.

Efter 1838 følger en Række drøje Aar for Lars Kanneworff — Sygdom og daarlige Tider truer med at lægge alting øde,

men han holder Modet oppe og indretter sig paa at ride Stormen af — i Haab om bedre Tider.

Den 3die August 1839 mister Kannevorff saaledes sin gode og kærlige Hustru, hun var svag af Helbred og er vel yderligere svækket efter de mange Børn, hun blev kun 39 Aar gammel og var sengeliggende det meste af det sidste Aar, saa megen Glæde fik hun jo ikke af det nye Hjem paa Torvet. Fra samme Tidspunkt gaar Forretningen tilbage fra Maaned til Maaned — vel nærmest paa Grund af Tiderne, men maaske ogsaa grundet paa Kannevorffs da begyndende Sygelighed, der vel nok har berøvet ham en Del af hans Energi og Arbejdsevne, nok er det, at Omsætningen i 1841 i Løbet af 3 Aar er gaaet ned fra 23,441 Rbdl. til kun 7,360 Rbdl. 6 M. 2 Sk. — I Løbet af 1842 tiltager Kannevorffs Svagelighed — han led blandt andet meget af Gigt — og den 25de Juni lukker han midlertidig sin Forretning.

Kannevorff flyttede nu med sin Familie — de fleste af Børnene var da fra Haanden — op paa 2den Sal, og Butikken, ligesom 1ste Sal og noget af Kvisten, bliver lejet ud; 1ste Sal beboedes i mange Aar af en fransk charge d'affaires Duschesne de Belcour. Foruden denne Lejer var der, paa det Tidspunkt her omtales, 3 i Stuen — idet Kannevorffs egen Butik blev delt i to Lokaler, — 1 i Kælderen og 2 paa Kvisten, hvor de øvrige Rum benyttedes af Kannevorff selv. Pladsen maa siges at have været godt udnyttet — 7 Lejere foruden Ejeren med Familie. —

Lejeindtægten af Ejendommen var i alt væsentligt, hvad Kannevorff havde at leve af i de Aar, der nu følger; beskedent og strengt økonomisk har han sikkert maattet indrette sit Hjem, men Familien led ingen Savn, og Gæld blev ikke stiftet — og underligt er det ikke, at Kannevorff kom til at holde meget af sit lille Hus — og ikke vil sælge det — det hjalp ham jo over den vanskelige Periode i hans Liv.

I de nærmeste Aar efter 1848 bedredes Tiderne, der kom

mer nyt Liv i Handel og Skibsfart, og da Kannevorff samtidig føler sig raskere, besluttede han at lægge ud paany. Lejerne i Stueetagen opsiges, Butikken istandsættes. Varer indkøbes, og Journalen tages efter 8 Aars Hvile atter i Brug — med følgende Indledning:

»April den 17. 1850 fortsætter jeg igen min tidligere førte Handel som Hosekræmmer«.

Som før omtalt havde Kannevorff lejet noget af Kvistetagen ud. — En af Lejerne, en Skræddermester, havde her sit Værksted, og for ham syede en ung norsk Enke, der naar hun kom for at hente eller bringe Arbejde som Regel havde sin Søn med sig. — Kannevorff havde ofte set den lille Fyr paa Trappen og fundet Behag i den blonde opvakte Dreng, og da han bestemte sig til at genaabne sin Forretning, tilbød han Moderen at tage Drengen i Lære. Tilbudet blev modtaget, og Christian Thorstensen, født i Sandefjord den 24. April 1838, gjorde den 17. April 1850 sin Entré i den kanneworffske Forretning. Den tolvaars Dreng blev i lange Tider Kannevorffs eneste Medhjælp — men den unge Nordmand var vurderet rigtig, og Christian Thorstensen blev meget snart en udmærket Hjælp og gennem Aarene en stor Støtte for Forretningen, som han kom til at omfatte med Liv og Sjæl.

Som Bevis paa, hvor optaget al Plads paa det her nævnte Tidspunkt maa have været i Huset, kan anføres, at man intet Sted havde at lægge Læredrengen; raadvild var man

LARS KANNEWORFF.
(Efter Blyantstegning af N. A. Lützen.)

imidlertid ikke, der blev indrettet et Sengested til ham under Disken i Butikken, og her sov Christian nok saa godt efter den lange Dags ofte strenge Arbejde. — Engang blev han imidlertid syg og maatte »holde Sengen« nogle Dage — dette var jo ikke taget med i Betragtning og medførte da ogsaa en Forandring, foranlediget af en Kunde, der spurgte efter den lille Nordmand. Kannevorff besvarede Forespørgslen med spøgende at presentere Patienten under Disken. Dette tog »Nordmanden« sig imidlertid meget nær og bad, om Hr. Kannevorff ikke nok vilde lade være at vise ham frem. — Kannevorff forstod Drengens Følelser og skaffede ham et mere passende Sovested.

Iøvrigt blev Thorstensen betragtet ganske som hørende til Familien, til hvilken han ogsaa sluttede sig med et Ven-skab, der overført paa de følgende Generationer vedvarer den Dag i Dag.

Der blev i de Tider stillet store Fordringer til Arbejds-ævnens. Butikken aabnedes saaledes Kl. 5 om Morgenen i Sommertiden, kun lidt senere om Vinteren, og lukkede sjældent før Kl. 11 om Aftenen. — Søn- og Helligdage bragte ikke megen Forandring heri — ja af Journalen fremgaar det, at den end ikke har været lukket en eneste hel Dag Aaret rundt. — Kunderne bestod væsentligst af Søfolk, foruden danske af Nordmænd, Finner, Svenskere og Russere. — Thorstensen erhvervede sig ved Kannevorffs Undervisning hurtig lidt Sprogkundskab og forstod udmærket at behandle disse ikke altid lige lette Kunder.

Det første Aars Omsætning — efter Genaabningen — var kun ringe, men blot faa Aar efter gaar det rask fremad, og Forretningen faar store Leveringer af Beklædning til Mand-skabet i den danske Flaade — for 1854 omtales saaledes i Journalen Leverance til Corvetten »Najaden«, Briggen »Ør-nen« og Fregatten »Niels Juel«. — Det var Forretninger, der bragte Omsætningen i Vejret, gav god Fortjeneste og ikke

altfor mange Vanskeligheder. Tøjet købtes færdigsyet hos Firmaet M. E. Grøn og bragtes ombord i vedkommende Orlogsmænd, hvor Mandskabet expederedes Afdelingsvis — prøve Tøjet var der ikke tale om. Expeditionen foregik pr. Øjemaal, og fra ingen af Siderne tog man det saa nøje, om Benklæderne var et Par Tommer for korte eller lange. Tøjet i Haanden og Pengene paa Bordet — Mandskabet betalte dengang selv sin Mundering — og saa til den næste — det gik rask fra Haanden, kun krævedes der en Expedient med et Øje paa hver Finger, med Svar paa rede Haand og hurtig til at regne. Disse Egenskaber havde Thorstensen i fuldeste Maal, og han bragte da ogsaa de bedste Resultater hjem fra sine Expeditioner.

I 1857 er Omsætningen naaet op til 29,330 Rbdl. — »Personalet« er væsentlig det samme som den første Dag — idet der kun periodevis anvendes nogen extra Hjælp. — »Nordmanden« er nu forlængst Svend, og Kannevorff mener, at nu er Tiden inde, til at han skal lære Sæd og Skik andensteds at kende, og den 1ste November 1858 drager han derfor bort fra »Hjørnet« — Husets Navn i daglig Tale — fulgt af sin Principals og Familiens bedste Ønsker. —

I Thorstensens Sted indtraadte Kannevorffs yngste Søn, Thorvald Frederik Nicolaj, født den 13de Juni 1835, der fra 1851 havde været i Lære hos Silkekræmmer Carl Løwgren og som den 26de April 1855 havde aflagt og bestaaet sin Svendeexamen for »Silke-, Ulden- og Lærreds-kræmmerlauget« med Karakteren »godt« og herfor modtaget en højtidelig med Segl og Underskrifter forsynet »Laugs-attest«.

Paa det her nævnte Tidspunkt var Kannevorff meget svagelig og af og til sengeliggende, saa det var jo ikke saa lidt, der blev lagt paa den unge Mands Skuldre, men han løftede Arven efter den energiske Nordmand paa bedste Maade, hvad Journalen — som allerede i et Par Aar havde

været overdraget til hans Omsorg — bærer Vidne om gennem fortsat Fremgang i Omsætningen.

Kanneworff, der allerede i nogle Aar havde følt Kræfterne svinde, havde den 19de September 1857 skrevet sit Testamente — et for hele hans Karakter og Handlemaade saare betegnende Dokument — klart i sin Affattelse, udtømmende i sin Omtanke, klogt og kærligt i sine Raad. Her skal anføres Slutningsbemærkningen, der omhandler Ejendommen:

»... dog vil jeg ikke undlade at lægge mine Børn paa Hjærte at de, i hvad de end foretage dem, betænker sig vel forinden de lade Ejendommen gaa over i fremmede Hænder, da den er saa fordelagtig beliggende. Dog bør naturligvis dette mit Ønske ikke være hæmmende for mine Børn, saafremt et i alle Henseender fordelagtigt Tilbud om Ejendommens Afhændelse skulde blive dem gjort«.

Tiden har givet den forudseende gamle Mand Ret, og hans Børn har ikke tabt ved at følge hans Raad. — Naar Kanneworff saa indtrængende gav sine Børn det Raad ikke at afhænde Ejendommen, har det sikkert været i Erindringen om de ihærdige Tilbud om at sælge, som han modtog fra sin Nabo Konditor Grandjean, da denne agtede at bygge sit »elegante« Hus paa den gamle Collinske Gaards Grund og, da Kanneworff bestemt afslog dette, ikke destomindre byggede med det for Øje at kunne fuldende Bygningen, naar det grimme gamle Sted lidt før eller senere faldt. Det maatte jo falde, mente man; udsat, som det var, for Publikums Spottegloser kunde det da ikke blive ved at ligge der og skæmme »den nye smukke Ejendom.«

Det »grimme gamle« Sted, holdt nu imidlertid Stand, og Tiden har forandret Smagen. Sikkert ikke til Fordel for det »elegante« Nabohus.

Den 14. September 1859 døde Lars Jørgensen Kanneworff, Aaret efter at Sønnen var tiltraadt. Nogen rig Mand blev

han ikke, men han efterlod sig dog foruden Ejendommen en god Forretning.

Ved Faderens Død var Thorvald Kannevorff kun 24 Aar gammel og maatte derfor søge Myndighedsbevilling for at faa Borgerskab; denne blev givet, og allerede den 23. September blev han optaget som »Interesent i Silke Ulden og Lærredskræmmerlauget« — herfor erlagdes 60 Rbdl.

En af Thorvald Kannevorffs første »Regeringshandling« var atter at knytte Christian Thorstensen til Forretningen, og for disse to unge Mænd og gode Venner, der heldigt supplerede hinanden, gik det nu for fulde Sejl fremad, og der fulgte en Række lykkelige Aar med godt Samarbejde og god Fortjeneste i Forretningen og fornøjelige Samvær i Familiens Skød. —

Husholdningen fortsattes nemlig — ifølge testamentarisk Bestemmelse — uforandret i flere Aar med Thorvald Kannevorff som Husfader for sine ugifte Søskende, og mange lyse og glade Minder knytter sig til denne Periode, hvor en munter og livsglad Ungdom havde til Huse i det gæstfri Hjem.

I Krigsaaret 1864 naaes den meget betydelige Omsætning af 59,961 Rbdl. 2 M. 3 Sk. — den største, saa længe Forretningen har existeret; og forbavsende er det, at denne Omsætning har fundet Sted i et Lokale knap 60 Alen stort —

THORVALD KANNEWORFF.

men saaledes forholder det sig; thi udover selve Butikken disponeredes der kun over et lille Loftsrum, hvor Olietøj tilberedtes. Paa et Værksted i Strandstræde blev Skrædderiet udført hos en Skræddermester Eckermann, der senere blev knyttet til Forretningen først som Tilskærer senere som Medhjælper, i hvilken Stilling han trofast forblev til sin Død for nogle Aar tilbage — ældre Kunder vil sikkert kunne erindre denne lidt ivrige gamle Holstener med Parykken paa Snur og den pudsigt gebrokne Udtale. Hvad der særlig bevirkede den store Omsætning i 1864 var de mange Leverancer til den danske Flaade, hvilke i Aarens Løb var blevet en Specialitet for Forretningen, og var denne end ikke ene om Leveringerne, har den sikkert haft Broderparten, takket være dens gode Renommé for reel Behandling. Et Renommé grundlagt af den gamle Kannevorff — der ubestikkelig og hæderlig som han var, aldrig lod sig friste af en Avance, som ikke var baseret paa redelig købmandsmæssig Beregning, og Fristelser var der nok af i de Tider, hvor netop i den Branche mangan en Tuskhandel fandt Sted, som ikke taalte det klareste Lys. — Disse gode Principper toges i Arv og har stedse angivet Forretningens Kurs. — I Journalen for Aarene omkring 1864 findes opnoteret følgende Skibe af den danske Flaade, hvortil Forretningen har haft Ekviperingen af Mandskabet — Leveringer, der androg op mod 14,000 Rbdl.

»Niels Juel«, »Jylland«, »Holger Danske«, »Sjælland«, »Geyser«, »Najaden«, »Thetis«, »Frederik den 6te«, »Hekla«, »Valdemar«, »Esbern Snare«, »Rolf Krake«, »Tordenskjold«, »Dagmar«, »Skjold«, »Dronning Marie« foruden Logiskibe og Kanonbaade.

1864 er i det hele taget i Forretningens Historie »det mærkværdige Aar«; thi ikke alene naaes heri den største Omsætning, men der tages ogsaa i dette Aar en Beslutning af afgørende Betydning for Forretningens Fremtid. Thorvald Kannevorff forudsaa nemlig, at de foran omtalte Leverancer

ikke i Længden kunde bevares, ligeledes at Dampskibenes tiltagende Overmagt over Sejlskibene vilde formindske Kundernes Antal blandt Søfolk, og at Forretningen derfor maatte søge andre Veje. Efter moden Overvejelse besluttede han derfor at omforme den til en Herreekviperingshandel med Skrædderi udelukkende for det gode Publikum. Civilt Skrædderi havde Forretningen allerede i flere Aar beskæftiget sig med, dog kun efter en beskeden Maalestok — men nu skulde altsaa Sømandsekviperingen forlades. — Det var jo vel nok et Vovesstykke saaledes at lægge Forretningen helt om — men sikkert en Nødvendighed for dens Bestaaen og udført paa et heldigt valgt Tidspunkt. Thorvald Kannevorff, der besad en god og sikker Smag, lod saa i Slutningen af 1864 1ste Sal indrette til Forretningslokale — det blev sat i Forbindelse med Stuebutikken ved den i det forrige omtalte Vindeltrappe, og begge Lokaler blev smukt istandsat og forsynet med nyt Inventar — forgyldte Spejle — store Ruder paa 1ste Sal, ny Indgangsdør i Stuen o. s. v. Lokalet har antagelig, efter Tiderne dengang — da der kun fandtes ganske faa Herreekviperingsforretninger — taget sig helt elegant ud.

CHRISTIAN THORSTENSEN.

Forretningens gode Forbindelser i Marinen skaffede den straks i sin nye Skikkelse et betydeligt Klientel af Søofficerer,

hvortil snart sluttede sig en udmærket Kundekreds af Embeds- og Købmandsstanden.

I de første Aar hændte det jo nu og da, at en og anden Søulk af gammel Vane søgte det kendte Sted, men dette tabte sig efterhaanden. — Forretningens Omdannelse var lykkelig gennemført og Thorvald Kannevorff høstede gennem en Række Aar godt Udbytte af sin Idé.

Om 1864 skal yderligere bemærkes, at Ejendommen i dette Aar var udsat for et formeligt Bombardement; det var, da Pøblen i Anledning af Krigens Udbrud forsøgte at naa frem til Amalienborg for at faa Kongen i Tale — og blev standset ved Bredgade og Strandstræde, idet begge Gader var afspærrede. Pøblen lod da sit Raseri gaa ud over det lille Hus, som fik adskillige Ruder knuste af Stenkast. Uden Fare for Beboerne var denne Episode ikke — nogle af Stenene faldt saaledes helt ind i Kannevorffs Lejlighed paa 2den Sal og ramte Vuggen, hvor hans lille Søn laa, dog heldigvis uden at ramme Barnet.

Thorvald Kannevorff, der i 1862 havde giftet sig, beboede i en lang Række af Aar Husets 2den og 3die Etage, — her fødtes og opvoksede hans 4 Børn under gode og lykkelige Forhold, og her mistede han i 1885 sin Hustru Laura, født Høyrup. Faa Aar efter Hustruens Død flyttede han bort fra »Hjørnet« — hvor altsaa Familien Kannevorff gennem Fader og Søn uafbrudt har haft Domicil i over halvtredsindstyve Aar. — Lejligheden overtoges af Christian Thorstensen og Hustru, som dog kun i faa Aar blev boende her.

I Forretningen havde Forholdet mellem Kannevorff og Thorstensen efterhaanden ganske naturlig antaget Karakteren af et Kompagniskab, der udviklede sig saaledes, at Thorstensen i 1881 helt overtog Forretningen, fra hvilken Kannevorff i de senere Aar mere og mere havde trukket sig tilbage grundet paa Sygdom.

I Løbet af 31 Aar havde Christian Thorstensen saaledes

gennemløbet alle Stadier til Principal, et Resultat, der var naaet gennem en Menneskealders flittige og dygtige Arbejde. — Som Principal fortsætter Thorstensen i den gode gamle Gænge, men savner ikke Blikket for, at en Forretning stadig tiltrænger Fornyelse, saavel udad som indadtil, for at kunne følge med Tiden — og efter 15 Aars selvstændig Virksomhed mener Thorstensen derfor, at det er paa Tiden at se sig om efter en Arvtager til den gamle Forretning — og denne finder han i Thorvald Kannevorffs Søstersøn, Ivar Schmidt, som den Gang var Skuespiller ved Casino men som paa det heromhandlede Tidspunkt ønskede at gaa over i praktisk Virksomhed. En Ordning blev hurtig truffet, og i Sommeren 1895 tog Ivar Schmidt, der var oplært i Manufakturfaget, til Udlandet for at lære Tilskæring og der sætte sig ind i den nye Virksomhed. Efter at have taget Tilskærer Examen paa Akademiet i Dresden, overtog han saa den 1ste Januar 1896 sin Bedstefaders gamle Forretning.

Thorstensen forblev nogle Aar sammen med Ivar Schmidt som dennes Medarbejder og gode Raadgiver, og trak sig først helt tilbage fra Forretningslivet efter at have fejret sit 50 Aars Jubilæum i den kanneworffske Forretning; han nyder nu en velfortjent Hvile efter de mange Aars uafbrudte Arbejde men følger med usvækket Interesse alt, hvad der foregaar paa »Hjørnet«.

IVAR SCHMIDT.

I. SAL EFTER OMBYGNINGEN I 1904.

Med de friske Kræfter kommer der forøget Liv i Forretningen, og Thorvald Kannevorff opnaar forinden sin Død — den 18. November 1897, — at se den tredie Generation af Slægten Kannevorff fortsætte det gamle Firma og tage det gamle Hjem i Besiddelse. — Ivar Schmidt flyttede nemlig

EKSPEDITIONSLOKALET PAA 1. SAL. EFTER OMBYGNINGEN I 1904.

ved sit Ægteskab med Laura de Nully Brown den 4. September 1896 ind i Lejligheden paa 2. Sal.

Efter at have haft Forretningen i nogle Aar, stod det klart for den nye Indehaver, at en Adskillelse af Forretningens to Afdelinger, Herreekvipering og Skrædderi, maatte finde Sted for at skaffe Mulighed for Udvidelse, — han beslutter sig da til at opgive Herreekviperingsen for udelukkende at beskæftige sig med Skrædderiet. Denne Plan krævede imidlertid en Ombygning af Ejendommen for at kunne realiseres, og denne fandt som i det forrige omtalt Sted i 1905. — Ved Ombygningen fremstod paa 1ste Sal, trods den ringe Plads, et udmærket moderne Forretningslokale, der ikke synes lille, beliggende som det er med Lys og Luft til alle Sider, indrettet efter engelsk Mønster.

Som Forretningen nu er anlagt og ledet, kan den forhaabentlig med Ro se Fremtiden imøde og kommende Generationer se Firmanavnet: »L. Kannevorff« bevaret paa den lille karakteristiske Ejendom.

